

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testület

a helyi jelentőségű védett természeti területekről és természeti értékekről szóló

14/2012.(III.27.) önkormányzati rendelete

Mezőberény Város Képviselő-testülete az Alaptörvény 32.cikk (2) bekezdése, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. (a továbbiakban: Ötv.) 16.§ (1) bekezdésében, továbbá a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban Tvt.) 24.§ (1) bekezdése b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, valamint az Ötv. 8.§ (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében eljárva a következő rendeletet alkotja:

Általános rendelkezések

1.§

Mezőberény Város Képviselő-testülete védetté nyilvánítja az 1.számú mellékletben felsorolt – három darab kocsányos tölgy, Liget, Nyúlánk sárma élőhelye, Erdei tulipán élőhelye – természeti értékeket és természeti területeket.

2.§

A Tvt-vel összhangban a védelembe vétel célja:

- a) a helyi közérdekű szempontok szerint védelemre érdemes természetvédelmi területek és természeti emlékek különleges oltalmának meghatározása
- b) rendelkezés a védett természeti terület megőrzéséről, fenntartásáról, károsodásuk elhárításáról
- c) a védett természeti területek megismertetése az oktatási, ismeretterjesztési célú tevékenységek és az azokat megismerni szándékozó emberek számára.

3.§

Jelen rendelet hatálya kiterjed a rendeletben megjelölt helyi természeti értékekre, valamint ezek tulajdonosaira, kezelőire, használóira.

4.§

A természeti értékek és területek kiemelt oltalma a védetté nyilvánítással jön létre.

5.§

- (1) Védetté nyilvánításra bárki javaslatot tehet.
- (2) A védetté nyilvánításhoz szükséges előkészítő eljárást a jegyző folytatja le.

6.§

- (1) Ha valamely védelemre tervezett terület jelentős károsodásának veszélye áll fenn, a jegyző - az érdekelt hatóságok véleményének kikérése mellett - a területet azonnal végrehajtható határozattal, egy alkalommal ideiglenesen védetté nyilváníthatja.
- (2) A határozatban előírhatja a terület kezelésével, a természeti értékek megóvásával kapcsolatos kötelezettségeket, továbbá a veszélyeztető tevékenység folytatását korlátozhatja, felfüggesztheti, illetve megtilthatja.
- (3) Az ideiglenes védettség a végleges védettséget kimondó jogszabály hatálybalépéséig, de legfeljebb 3 hónapig tartható fenn.

7.§

- (1) A helyi természetvédelmi területek védettségét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni, és erről az ingatlan tulajdonosokat értesíteni kell.
- (2) A helyi jelentőségű védett természeti területen a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságot követően Mezőberény Város Önkormányzatát elővásárlási jog illeti meg.

8.§

- (1) A helyileg védett természeti területen a jogszabályokban meghatározott előírások teljesítése érdekében a jegyző az érintetteket kötelezheti az eredeti állapot helyreállítására, különösen a károsodott természeti érték és terület, továbbá a védett természeti érték és terület helyreállítására.
- (2) A helyi védettségű természeti területen a jegyző korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységet.

9.§

Mezőberény Város Önkormányzata valamennyi helyi jelentőségű természeti területre – az ott tevékenységet folytatókra kötelező erejű – kezelési tervet készít.(2-5.számú mellékletek) A kezelési tervet 10 évenként felül kell vizsgálni.

Záró rendelkezések

10.§

- (1) Ez a rendelet 2012. április 1-jén lép hatályba.
- (2) Jelen rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a Liget helyi természetvédelmi területté nyilvánításáról szóló 7/1994.(II.28.) MÖK számú rendelet, valamint a helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek védettségének fenntartásáról szóló 22/2008.(VIII.26.) MÖK számú rendelet.

Mezőberény, 2012. március 26.

Siklósi István sk.
polgármester

Dr. Baji Mihály sk.
jegyző

Jelen rendeletet a mai napon kihirdettem:

Mezőberény, 2012. március 27.

Dr. Baji Mihály
jegyző

Mezőberény Védett természeti területeinek és természeti emlékeinek jegyzéke

Sorszám	Megnevezés	Hrsz.	Védendő terület	Művelési ág	Tulajdonos	Kezelő	Védelem indokltsága
1.	Három darab kocsányos tölgy (<i>Quercus robur</i>)	684/1.	egyedileg védett természeti emlékek	-	MÁV Zrt.	MÁV Zrt.	A védettség indoka és célja, hogy őrizze és védje Mezőberény dendrológiai és esztétikai értékeit, sokszínűségét, értékes növényvilágát.
2.	Liget	3712.	51.664 m ²	közpark	Mezőberény Város Önkormányzata	Mezőberény '17 Városüzemeltetési Korlátolt Felelősségű Társaság	A Ligetben található védett növény és állatvilág megőrzésének elősegítése, természetes körülmények közötti zavartalan feltételek biztosításával.
3.	Nyúlánk sárma (<i>Ornithogalum brevistylum</i>) élőhelye	0285/3.	9800 m ² A terület északi része. A terület déli határvonala a Laposi kert 1-es kaputól délre 50 méterre található.	legelő	magánszemélyek tulajdonában áll	tulajdonosok	A védett nyúlánk sárma (<i>Ornithogalum brevistylum</i>) a gyepekben több ezres tőszámokban fordul elő. A nyúlánk sárma tövenkénti természetvédelmi értéke 2000.- Ft. A növény és a löszgyep, mely élőhelyéül szolgál természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű, a térségben kevés hasonló élőhely maradt meg. Megőrzése a térségben kiemelkedő jelentőségű. Az érintett terület Békés Megye Területrendezési Tervében Ökológiai folyosó

¹ Módosította a 21/2017.(VI.27.) önkormányzati rendelet 3.§-a, hatályba lép 2017.07.01. nappal.

							területen található.
4.	Erdei tulipán (<i>Tulipa sylvestris</i>) élőhelye	0363/4.	a terület teljes terjedelmé- ben	temető	Magyar Állam	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.	Az erdei tulipán (<i>Tulipa sylvestris</i>) hazánktól délre őshonos faj. Egyes források szerint kb. 300 éve főúri kertekbe, temetőkbe telepítették szépsége miatt, mások szerint a törökök közvetítésével jutott el hazánkba. Április-május folyamán virágzik. Magyarországon csak kevés helyről jelzik előfordulását, Békés megyében két másik állománya ismert jelenleg, ritkasága miatt védettsége indokolt a Mezőberényi felekezet nélküli temetőben.

Mezőberény Város Önkormányzatának a helyi védelem alá vont három darab kocsányos tölgy (*Quercus robur*) természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

- A három kocsányos tölgy (*Quercus robur*) idős egyedének hosszú távú megőrzése.
- Mezőberény dendrológiai és esztétikai értékeinek, sokszínűségének, értékes növényvilágának védelme.
- Szolgálja a természet iránt érdeklődők ismeretszerzését, mutassa be a térség természeti értékeit.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A fajok fennmaradásának biztosítása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

- A fák pusztulása esetén ugyanolyan fajú fával történő pótlást kell végezni.
- A területeken élő fák nem igényelnek aktív kezelést, koronaalakítást, a száradó ágak gallyazása a balesetveszély elhárítása miatt alkalmanként szükséges. A levágott, letört ágak ághelyeit védőkezelni kell.
- A kocsányos tölgyeket, mint helyi védelem alá vett természeti emléket táblával kell megjelölni.

Mezőberény Város Önkormányzatának a helyi védelem alá vont Liget természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

- Őrizze meg a Liget természeti valamint kert és kultúrtörténeti értékeit.
- Őrizze meg park jellegét, térszerkezetét, növényanyagát, biológiai sokféleségét.
- Segítse elő az ismeretterjesztést és szemléletformálást, a környezettudatos magatartás- és cselekvésformák kialakítását, különös tekintettel a természetvédelemre.
- A természetközeli és park jellegű környezet megőrzésével biztosítsa a szabadban történő felüdülést, ismeret és élményszerzést, pihenést, játszást.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A park jellegének, térszerkezetének és fajösszetételének megőrzése, fejlesztése.
- A Ligetben található – a világháborús hősök emlékére ültetett, eredetileg 300 db – fa, egészségének ápolása, a faállomány pótlása.
- A Liget esztétikumának növelését eredményező fajok alkalmazása.
- A pihenési és játszási lehetőség biztosítása.
- A természet használatát és ismeretét célzó oktatás-nevelés segítése.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

- A Liget természetvédelmi területté történő nyilvánításáról a lakosságot "TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET" tábla kihelyezésével kell értesíteni. A tábla kihelyezése és pótlása a természetvédelmi területet kezelő önkormányzati intézmény feladata.
- Tilos a Ligetben a természetvédelmi érték jellegének, környezetének természetes állapotának megváltoztatása, a Liget művelési ágának, terjedelmének megváltoztatása, csak az erre vonatkozó jogszabályok alapján történhet.
- A Ligetben minden terület-felhasználáshoz telek alakításhoz, létesítmény elhelyezéséhez, és üzemeltetéséhez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.
- A Ligetben fát kivágni, vagy megcsonkítani vagy bármely növényt, állatot rongálni tilos. Szükség esetén a fa kivágásához légi vagy földalatti vezetékek elhelyezéséhez a természetvédelmi hatóság engedélye alapján járulhat hozzá a tulajdonos önkormányzat.
- A Liget közvetlen közelében és a Ligetben növényvédelmi munka csak a természetvédelmi hatóság engedélyével végezhető. A Liget területén csak a meglévő utakon és a már meglévő nyomvonalakon lehet gépjárművel közlekedni, a Liget rendeltetéséhez szükséges esetekben az ott munkát végző járműveket a terület kezelője állandó vagy alkalmi engedéllyel köteles ellátni. A Ligetet rendszeres közlekedésre igénybe venni nem lehet.
- A Liget területén – a kijelölt tűzrakóhely kivételével – tüzet rakni tilos, még a kezelő hozzájárulásával sem történhet avarégetés, vagy más elszáradt növényi anyagok égetése.
- A Liget területén állatlegeltetés, állatok felügyelet nélkül hagyása tilos. Az állatok által okozott kárt az állattartó a szabálysértési bírság mellett köteles megtéríteni.
- A Liget területén kaszálást, szénagyűjtést csak a kezelő végezhet.
- A Liget területén élő állatvilág minden tagja védett, a területen a rovarvilág gyűjtése és irtása tilos.

Mezőberény Város Önkormányzatának a helyi védelem alá vont Nyúlánk sárma élőhelyére vonatkozó természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

- Őrizze meg a területen található nyúlánk sárma (*Ornithogalum brevistylum*) állományát.
- Mezőberény természeti és esztétikai értékeinek, sokszínűségének, értékes növényvilágának védelme.
- Szolgálja a természet iránt érdeklődők ismeretszerzését, mutassa be a térség természeti értékeit.
- Segítse a terület természettudományos kutatását, a növényvilág változásainak nyomon követését, a természetvédelmi kezelés megfelelő módszereinek kialakítását.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A természetes és természetközeli gyepok fenntartása legeltetéssel, kaszálással.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

- Meg kell óvni a területeken található őshonos növényállományt és védett növényeket, fennmaradásukat biztosítani kell.
- A védett területek gyepvel borított részeit rendszeresen gondozni (kaszálni vagy legeltetni) kell.
- A nyúlánk sárma élőhelyét, mint helyi védelem alá vett természeti területet táblával kell megjelölni.

Mezőberény Város Önkormányzatának a helyi védelem alá vont Erdei tulipán (*Tulipa sylvestris*) élőhelyére vonatkozó természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

- Őrizze meg a területen található erdei tulipán (*Tulipa sylvestris*) állományát.
- Mezőberény természeti és esztétikai értékeinek, sokszínűségének, értékes növényvilágának védelme.
- Szolgálja a természet iránt érdeklődők ismeretszerzését, mutassa be a térség természeti értékeit.
- Segítse a terület természettudományos kutatását, a növényvilág változásainak nyomon követését, a természetvédelmi kezelés megfelelő módszereinek kialakítását.

2. Természetvédelmi stratégiák

- Az erdei tulipán állomány megőrzése, fennmaradásának biztosítása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

- Meg kell óvni a területeken található őshonos növényállományt, valamint az erdei tulipán állományait, fennmaradásukat biztosítani kell.
- Az erdei tulipán élőhelyét, mint helyi védelem alá vett természeti területet táblával kell megjelölni.
- Az erdei tulipán termőhelyén meg kell akadályozni a terület becserjésedését szükség szerint cserjeirtással, valamint a tulipán levelének elszáradása után kaszálással kell kezelni a területet.